

Projectes amb ànima

L'aprenentatge per projectes implica l'alumnat en la resolució de situacions conflictives i reptes cognitius ja que han de donar resposta a preguntes mitjançant l'aplicació dels seus coneixements i recursos, la investigació, la reflexió i la cooperació activa.

Aquesta metodologia d'ensenyament-aprenentatge no és un concepte nou en l'àmbit de l'ensenyament, però pels seus fonaments científics i bons resultats està adquirint rellevància entre les tendències educatives actuals. **Parteix de la premissa, sobradament contrastada, que l'aprenentatge sempre és més eficaç quan es basa en experiències que interpel·len l'alumne de manera directa;** així l'estudiant és part activa del procés de planificació, producció i comprensió dels seus propis aprenentatges. Qualsevol procés d'aprenentatge, **si està basat en els interessos de l'alumnat, és més efectiu, perquè un alumnat motivat i interessat pels aprenentatges proposats, gairebé sempre obté uns resultats d'aprenentatge millors.**

L'objectiu de l'ensenyament el traslladem, doncs, de la matèria concreta als propis processos d'aprenentatge i desenvolupament per tal de democratitzar l'educació i fer partícips als alumnes de la presa de decisions, i així formar una ciutadania involucrada i motivada per tots aquells processos que els envolten. **Aquest canvi serveix també per trencar amb les relacions de poder verticals** que tradicionalment hi ha a les aules (on el professorat imposa continguts i tasques i, de l'alumnat, només se n'espera que les assumeixin) **i passar a relacions de respecte i col·laboració mútua, fomentant la iniciativa personal, el contacte amb la realitat i el sentit crític.** Així doncs, es necessiten materials oberts que serveixin de suport, tant per al professorat com a l'alumnat, per a poder assolir significativament els diferents aprenentatges en funció de

cada projecte i activitat.

De la mateixa manera que els materials són oberts, assumim que no hi ha unes respostes específiques que siguin les adequades ni uns camins concrets a seguits per arribar als objectius finals. **Les respostes també són obertes** per tal de fomentar el pensament crític i la creativitat tot potenciant la recerca activa d'informació, així com la seva comprensió. **Això influeix de manera directa en l'avaluació, en la qual els exàmens perden gairebé totalment la seva rellevància.**

Ensenyament i avaluació són dues cares d'una mateixa moneda. Entre les dues és necessari que existeixi una correlació absoluta: la nostra manera d'ensenyar ha de determinar la nostra manera d'avaluar perquè, de manera inevitable, la forma com avaluem condiciona la manera d'aprendre dels nostres alumnes. Com que el focus de l'ensenyament ha passat dels continguts a les competències, ja no podem valorar la capacitat dels estudiants per memoritzar i repetir continguts i considerar-ho una avaluació adequada. El que volem avaluar és com s'aprèn i què s'aprèn durant tot el projecte, i també les relacions establertes entre els estudiants dins del propi grup, el canvi actitudinal experimentat, la capacitat de pensament crític... i per tal de poder dur això a terme, necessitem mecanismes d'avaluació alternatius als exàmens convencionals. Es tracta de fomentar una avaluació alternativa per a un ensenyament alternatiu.

Tot i que hi ha multitud de raons per a avaluar el procés d'aprenentatge, val la pena destacar-ne com a mínim dues: d'una banda, la necessitat de regular l'aprenentatge per detectar les dificultats en què els estudiants es puguin trobar i així poder ajudar-los a resoldre-les; de l'altra, l'obligació d'informar l'alumnat i les famílies dels resultats que genera aquest aprenentatge i del seu desenvolupament al llarg del curs.

LA CIUTAT-ESCOLA: ESPAI PERSONAL I SOCIAL

Un espai de desenvolupament personal i social que defineix i impregna els diferents temps i entorns d'aprenentatge.

DOS TEMPS DE TREBALL

GLOBAL

per al desenvolupament del pensament complex, l'atribució de la funcionalitat i la integració dels coneixements

ESPECÍFIC

per garantir la sistematització i la personalització dels aprenentatges

PEDAGOGIA DE PROJECTES I EL MÈTODE CIENTÍFIC

Estratègia articuladora de les activitats d'aprenentatge a partir de situacions de la realitat com a objecte d'estudi.

PERSONALITZACIÓ DE L'APRENENTATGE A TRAVÉS DE L' ACCIÓ TUTORIAL ORIENTADORA

L'acompanyament de l'alumne és personalitzat i individualitzat durant tota la vida escolar, tenint en compte les seves característiques singulars.

ACOMPANYAMENT
PERSONAL I SOCIAL

ACOMPANYAMENT
ACADÈMIC

ACOMPANYAMENT
ORIENTACIÓ
VOCACIONAL/
PROFESSIONAL

CONTRACTE DIDÀCTIC
ALUMNE + TUTOR

DOSSIER
D'APRENENTATGE
PERSONAL

AVALUACIÓ
CONTINUADA
TRANSPARENT

UN PROJECTE SÒLID I UNA METODOLOGIA PRÒPIA

Aquesta mirada i nova metodologia ens encamina a educar el nostre alumnat per a la vida, per al seu desenvolupament integral i fer que esdevinguin ciutadans íntegres, responsables i actius en la nostra societat.

Però en pensar en el futur ens sorgeixen dubtes i preguntes: Quina societat? Quins seran els reptes del futur?

Clarament, la incertesa creix al voltant d'aquestes preguntes. És per això que des de fa un temps, des de la Fundació Escoles Garbí, tenim presents els **Eixos per al Desenvolupament (EPD)**, que ens encaminen a treballar, dins els projectes, els processos educatius vinculats a la solidaritat, la pau, el desenvolupament humà sostenible i l'anàlisi de les desigualtats globals. Tenim present que els projectes han de tenir ànima.

Això no vol dir pas que abans a les nostres escoles no es tingués en compte l'educació en valors més enllà dels elements purament curriculars. Al contrari, de fet la **Vida Social** de l'Escola, element puntal des dels seus inicis, és una mostra ben clara que Pere Vergés considerava imprescindibles aquests valors per formar ciutadans responsables i crítics de la societat d'aquell moment.

Som conscients que els projectes han de tenir ànima si volem aconseguir educar el nostre alumnat en aquests valors tan essencial per a la societat actual i futura; per això darrerament hem concretat quins són els eixos que mirem d'integrar de manera orgànica ens el projectes dels diferents cursos.

1. Drets humans, ciutadania i governança.
2. Cultura de la Pau.
3. Sostenibilitat econòmica i social.
4. Interculturalitat
5. Perspectiva de gènere.

6. Medi ambient, territori i naturalesa.

Aquests eixos transversals estan relacionats bàsicament amb les finalitats educatives de ciutadania, convivència i compromís, i respecte i solidaritat, les quals vetllen per fomentar una ciutadania crítica, responsable, solidària i activa. I això només és possible quan actuem de manera no violenta i promocionem la pau; quan promovem les relacions equitatives en l'àmbit econòmic i de consum; quan establím relacions igualitàries i inclusives per construir una democràcia plural i diversa; quan eliminem les discriminacions per raons de gènere, o bé, opcions afectivo-sexuals; i quan prenem consciència i desenvolupem els valors necessaris per fer front a l'emergència climàtica que ens envolta per poder millorar el benestar de les societats actuals i, sobretot, de les generacions futures.

En dotar d'ànima els projectes afavorim que el nostre alumnat estigui preparat per enfrontar-se als reptes del futur que, de ben segur, tindran a veure d'una manera o altra amb aquests eixos que ens ajuden a coordinar-nos com a societat i a caminar plegats cap a la resolució de problemes. El món, cada cop més globalitzat, necessita ciutadans amb una competència global cada vegada més desenvolupada, que puguin donar respostes respectuoses, creatives i efectives als reptes que ens trobarem i que, com és evident, ja ens hem començat a trobar.